

3.46.

$$\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{\log n} \quad (1)$$

Jest to szereg o wyrazach nieujemnych.

Ponieważ dla $n \in \mathbb{N} \wedge n \geq 1$ zachodzi nierówność

$$\log n < n$$

więc

$$\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{\log n} > \sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{n}$$

Ponieważ po prawej stronie mamy szereg harmoniczny (rzędu 1), który jest rozbieżny, więc na mocy kryterium porównawczego szereg dany w zadaniu jest rozbieżny.

3.47.

$$\sum_{n=2}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n \cdot \log n}$$

Jest to szereg przemienny, którego wyraz ogólny dąży do 0. Zbadajmy czy zachodzi nierówność:

$$|u_{n+1}| < |u_n|$$

Mamy:

$$|u_n| - |u_{n+1}| = \frac{1}{n \cdot \log n} - \frac{1}{(n+1) \log(n+1)} = \frac{(n+1) \log(n+1) - n \cdot \log n}{n(n+1) \log n \cdot \log(n+1)} \quad (1)$$

Mianownik powyższego ułamka jest większy od 0. Zbadajmy jego licznik:

$$(n+1) \log(n+1) - n \cdot \log n = n \cdot \log(n+1) - n \cdot \log n + \log(n+1) = n[\log(n+1) - \log n] + \log(n+1)$$

Ale dla $n \geq 2 \wedge n \in \mathbb{N}$ mamy:

$$\log(n+1) - n \cdot \log n > 0 \quad \wedge \quad \log(n+1) > 0$$

↓

Ułamek (1) jest większy od 0.

A tym samym oba warunki kryterium Leibniza są spełnione, więc szereg dany w zadaniu jest zbieżny.

3.48.

$$\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{\ln n}{n}$$

Jest to szereg przemienny.

Zbadajmy szereg złożony z wartości bezwzględnych powyższego szeregu:

$$\sum_{n=1}^{\infty} |(-1)^n \frac{\ln n}{n}| = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\ln n}{n} \quad (1)$$

Ponieważ:

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\ln n}{n} = \frac{\ln 1}{1} + \frac{\ln 2}{2} + \sum_{n=3}^{\infty} \frac{\ln n}{n} > 0 + \frac{\ln 2}{2} + \sum_{n=3}^{\infty} \frac{1}{n} = \frac{\ln 2}{2} + \sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{n}$$

Po prawej stronie mamy szereg harmoniczny, który jest rozbieżny. Zatem na mocy kryterium porównawczego szereg wartości bezwzględnych jest rozbieżny a tym samym szereg dany w zadaniu nie jest bezwzględnie zbieżny.

Obliczmy teraz granicę:

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln n}{n} &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{n} \cdot \ln n \right) = \lim_{n \rightarrow \infty} \ln n^{\frac{1}{n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \ln \sqrt[n]{n} = (\text{z ciągłości funkcji } \ln) = \\ &= \ln[\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{n}] = \ln 1 = 0 \end{aligned}$$

Czyli wyraz ogólny szeregu (1) dąży do 0.

Sprawdźmy następnie różnicę:

$$|u_n| - |u_{n+1}| = \frac{\ln n}{n} - \frac{\ln(n+1)}{n+1} = \frac{(n+1)\ln n - n \cdot \ln(n+1)}{n(n+1)} \quad (2)$$

Mianownik powyższego ułamka jest większy od 0. Zbadajmy jego licznik:

$$(n+1)\ln n - n \cdot \ln(n+1) = \ln(n^{n+1}) - \ln[(n+1)^n] \geq? 0$$

\Leftrightarrow

$$n^{n+1} - (n+1)^n \geq? 0$$

\Leftrightarrow

$$n^{n+1} \geq? (n+1)^n \quad (3)$$

Nierówność (3) udowodnimy przy pomocy indukcji matematycznej. Sprawdźmy ją dla $n \in \{1, 2, 3, 4, 5\}$.

Dla $n=1$:

$$1^{1+1} \geq? (1+1)^1$$

$$1 \geq? 2$$

W tym przypadku jest ona nieprawdziwa.

Dla $n=2$:

$$2^{2+1} \geq? (2+1)^2$$

$$8 \geq? 9$$

W tym przypadku jest ona nieprawdziwa.

Dla $n=3$:

$$3^{3+1} \geq? (3+1)^3$$

$$3^4 \geq? 4^3$$

$$81 \geq 64$$

W tym przypadku jest ona prawdziwa.

Dla $n=4$:

$$4^{4+1} \geq (4+1)^4$$

$$4^5 \geq 5^4$$

$$1024 \geq 625$$

W tym przypadku jest ona prawdziwa.

Dla $n=5$:

$$5^{5+1} \geq (5+1)^5$$

$$5^6 \geq 6^5$$

$$15625 \geq 7776$$

W tym przypadku jest ona prawdziwa.

Zakładamy więc, że dla pewnego $k \geq 3 \wedge k \in N$ nierówność $k^{k+1} \geq (k+1)^k$ (4) jest prawdziwa a twierdzimy, że jest ona prawdziwa dla $k+1$:

$$(k+1)^{(k+1)+1} \geq ((k+1)+1)^{k+1} \Leftrightarrow (k+1)^{k+2} \geq (k+2)^{k+1}$$

Pomnóżmy obie strony nierówności (4) przez $\frac{(k+1)^{k+2}}{k^{k+1}}$:

$$k^{k+1} \cdot \frac{(k+1)^{k+2}}{k^{k+1}} \geq (k+1)^k \cdot \frac{(k+1)^{k+2}}{k^{k+1}}$$

$$(k+1)^{k+2} \geq \frac{(k+1)^{k+(k+2)}}{k^{k+1}}$$

$$(k+1)^{k+2} \geq \frac{(k+1)^{2(k+1)}}{k^{k+1}}$$

Przekształćmy teraz prawą stronę powyższej nierówności:

$$\frac{(k+1)^{2(k+1)}}{k^{k+1}} = \frac{[(k+1)^2]^{k+1}}{k^{k+1}} = \left(\frac{k^2+2k+1}{k}\right)^{k+1} > \left(\frac{k^2+2k}{k}\right)^{k+1} = (k+2)^{k+1}$$

Zatem otrzymaliśmy prawdziwość tezy indukcyjnej a tym samym prawdziwość wzoru:

$$k^{k+1} \geq (k+1)^k \quad \text{dla } k \geq 3 \wedge k \in N.$$

Prawdziwy jest więc wzór (3) a ułamek (2) jest większy lub równy 0.

Na podstawie zaś kryterium Leibniza szereg dany w zadaniu jest zbieżny (warunkowo - bo nie jest bezwzględnie zbieżny).

3.49.

$$\sum_{n=1}^{\infty} \ln \frac{n^2+1}{n^2} = \sum_{n=1}^{\infty} \ln \left(1 + \frac{1}{n^2}\right)$$

Jest to szereg o wyrazach nieujemnych, którego wyraz ogólny dąży do 0, bo:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \ln \left(1 + \frac{1}{n}\right) = (\text{z ciągłości funkcji } \ln) \ln \left(\lim_{n \rightarrow \infty} 1 + \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^2}\right) = \ln(1+0) = \ln 1 = 0$$

Porównajmy teraz ten szereg z szeregiem $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^\alpha}$. Pytamy się dla jakich wartości $\alpha > 1 \wedge \alpha \in \mathbb{N}$ zachodzi:

$$\ln \frac{n^2+1}{n^2} < \frac{1}{n^\alpha} \quad (1)$$

↕

$$\frac{n^2+1}{n^2} < e^{\frac{1}{n^\alpha}} \quad / \wedge n^\alpha$$

$$\left(1 + \frac{1}{n^2}\right)^{n^\alpha} < \left(e^{\frac{1}{n^\alpha}}\right)^{n^\alpha}$$

$$\left(1 + \frac{1}{n^2}\right)^{n^\alpha} < e \quad (2)$$

Powyższa nierówność jest spełniona tylko wtedy gdy $\alpha = 2$, gdyż wtedy wraz ze wzrostem n lewa strona dąży do e z lewej strony a tym samym zawsze jest od e mniejsza. Tak więc dla $\alpha = 2$ jest spełniona nierówność (1). Ponieważ szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2}$ jest zbieżny (jako szereg harmoniczny rzędu 2), więc na mocy kryterium porównawczego zbieżny jest szereg dany w zadaniu.

3.50.

$$\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{n^2 \cdot \ln^2 n}$$

Jest to szerego o wyrazach nieujemnych, którego wyraz ogólny dąży do 0.

Zauważmy, że:

$$\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{n^2 \cdot \ln^2 n} = \frac{1}{2^2 \cdot \ln^2 2} + \sum_{n=3}^{\infty} \frac{1}{n^2 \ln^2 n} < \frac{1}{4 \ln^2 2} + \sum_{n=3}^{\infty} \frac{1}{n^2} \quad (\text{bo dla } n \geq 3 \wedge n \in \mathbb{N} \ln n > 1)$$

A ponieważ szereg $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2}$ jest zbieżny (jako szereg harmoniczny rzędu 2), więc szereg dany w zadaniu jest na podstawie kryterium porównawczego zbieżny.

3.51.

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^{10}}{10^n}$$

Jest to szereg o wyrazach nieujemnych.

Zbadajmy granicę:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{u_{n+1}}{u_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\frac{(n+1)^{10}}{10^{n+1}} \cdot \frac{10^n}{n^{10}} \right] = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\frac{1}{10} \cdot \left(\frac{n+1}{n}\right)^{10} \right] = \frac{1}{10} \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n+1}{n}\right)^{10} = \frac{1}{10} \cdot \left[\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1+\frac{1}{n}}{1}\right) \right]^{10} =$$

$$= \frac{1}{10} \cdot \left(\frac{1+0}{1}\right)^{10} = \frac{1}{10} \cdot 1 = \frac{1}{10} < 1$$

Zatem na podstawie wniosku 3.2.5 do kryterium d'Alemberta szereg dany w zadaniu jest zbieżny.

3.52.

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^{100} \cdot 99^n}{100^n}$$

Jest to szereg o wyrazach nieujemnych.

Obliczmy granicę:

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{u_n} &= \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{\frac{n^{100} \cdot 99^n}{100^n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{99}{100} \cdot \sqrt[n]{n^{100}}\right) = \frac{99}{100} \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt[n]{n})^{100} = \\ &= \frac{99}{100} \cdot [\lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt[n]{n})]^{100} = \frac{99}{100} \cdot 1^{100} = \frac{99}{100} < 1 \end{aligned}$$

Zatem na podstawie wniosku 3.2.10 do kryterium Cauchy'ego szereg dany w zadaniu jest zbieżny.

3.53.

$\sum_{n=2}^{\infty} \sqrt[n]{\frac{1}{n^{n+1}}}$ (w tym zadaniu szereg powinien zaczynać się od $n=2$, bo dla $n=1$ pierwiastek nie jest zdefiniowany)

Jest to szereg o wyrazach nieujemnych.

$$\sum_{n=2}^{\infty} \sqrt[n]{\frac{1}{n^{n+1}}} = \sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{\sqrt[n]{n^{n+1}}} = \sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{\sqrt[n]{n^n \cdot n}} = \sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{n \cdot \sqrt[n]{n}}$$

Zauważmy teraz, że $\sqrt[n]{n} < \log n$, zatem $\frac{1}{\sqrt[n]{n}} > \frac{1}{\log n}$ i

$$\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{n \cdot \sqrt[n]{n}} > \sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{n \cdot \log n}$$

Ale ostatni szereg jest rozbieżny co zostało pokazane w zadaniu 3.13 a tym samym na mocy kryterium porównawczego szereg dany w zadaniu jest rozbieżny.

3.54.

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(n-1)!(n+3)! \cdot 3^n}{(2n)!}$$

Jest to szereg o wyrazach nieujemnych.

Zbadajmy granicę:

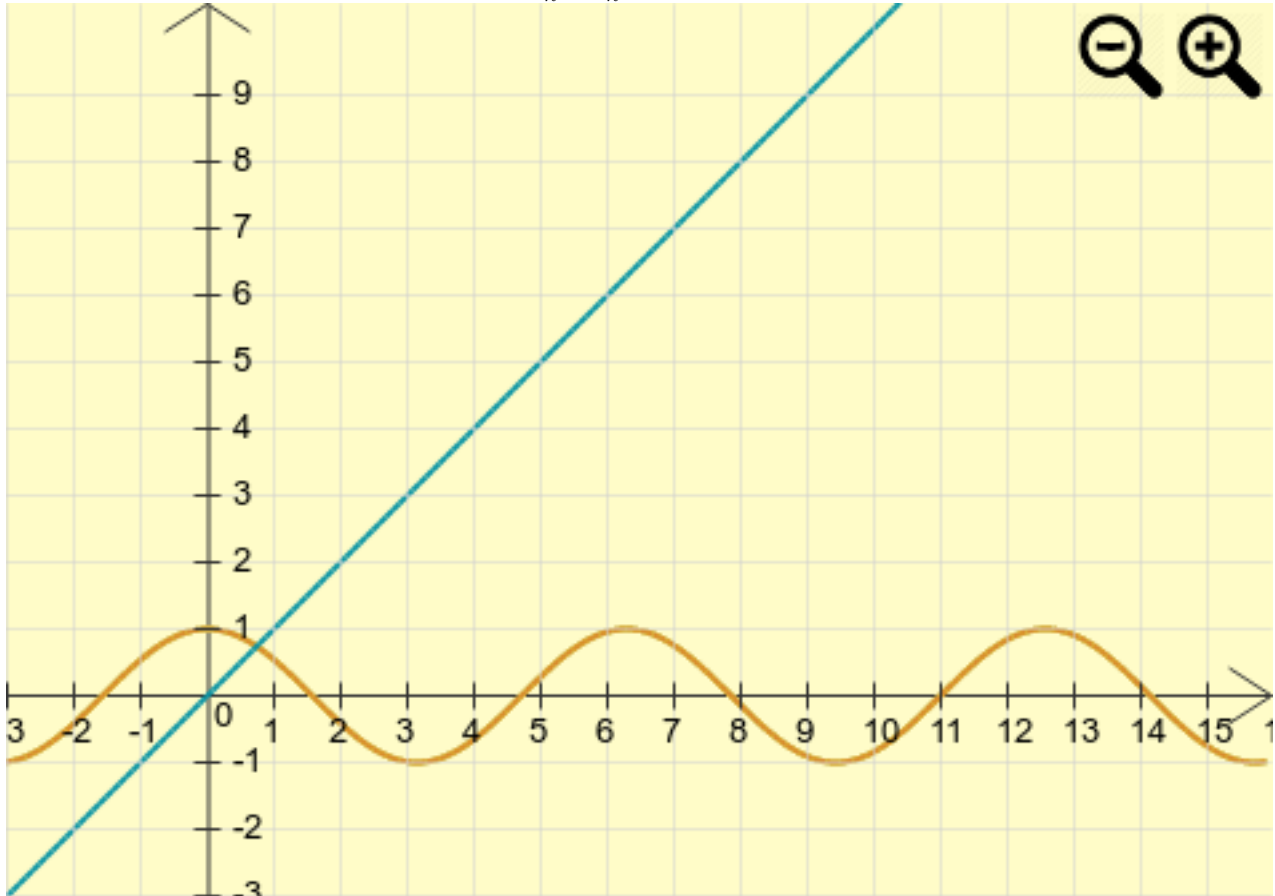
$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{u_{n+1}}{u_n} &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\frac{n!(n+4)! \cdot 3^{n+1}}{(2 \cdot (n+1))!} \cdot \frac{(2n)!}{(n-1)!(n+3)! \cdot 3^n} \right] = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n \cdot (n+4) \cdot 3^n \cdot 3 \cdot 2n!}{(2n+2)! \cdot 3^n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3n \cdot (n+4)}{(2n+1)(2n+2)} = \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3n^2 + 12n}{4n^2 + 4n + 2n + 2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3n^2 + 12n}{4n^2 + 6n + 2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3 + \frac{12}{n}}{4 + \frac{6}{n} + \frac{2}{n^2}} = \frac{3+0}{4+0+0} = \frac{3}{4} < 1 \end{aligned}$$

Zatem na podstawie wniosku 3.2.5 do kryterium d'Alemberta szereg dany w zadaniu jest zbieżny.

3.55.

$$\sum_{n=1}^{\infty} (\sin \frac{1}{n} \cdot \cos \frac{1}{n}) \quad (1)$$

Jest to szereg o wyrazach nieujemnych, gdyż kąt w obu funkcjach trygonometrycznych dąży do 0 z prawej strony czyli należy do pierwszej ćwiartki. Zauważmy na podstawie wykresów funkcji $y = \cos x$ oraz $y = x$, że dla $n \geq 2$ $\cos \frac{1}{n} > \frac{1}{n}$:

Zatem mamy:

$$\sum_{n=1}^{\infty} \sin \frac{1}{n} \cdot \cos \frac{1}{n} = \sin 1 \cdot \cos 1 + \sum_{n=2}^{\infty} \sin \frac{1}{n} \cdot \cos \frac{1}{n} > \sin 1 \cdot \cos 1 + \sum_{n=2}^{\infty} \sin \frac{1}{n} \cdot \frac{1}{n}$$

Ponieważ $\log x < 0$ dla $x \in (0; 1)$, więc również jest $\frac{1}{\log x} < 0$ dla $x \in (0; 1)$.

Zachodzi też:

$$\sin \frac{1}{n} > \left| \frac{1}{\log \frac{1}{n}} \right|, \text{ bo } \lim_{n \rightarrow \infty} \log \frac{1}{n} = -\infty \text{ i } \frac{1}{\log \frac{1}{n}} \text{ wraz ze wzrostem } n \text{ szybciej dąży do } 0 \text{ niż } \sin \frac{1}{n}.$$

Zatem:

$$\begin{aligned} \sin 1 \cdot \cos 1 + \sum_{n=2}^{\infty} \sin \frac{1}{n} \cdot \frac{1}{n} &> \sin 1 \cdot \cos 1 + \sum_{n=2}^{\infty} \left| \frac{1}{\log \frac{1}{n}} \right| \cdot \frac{1}{n} = \sin 1 \cdot \cos 1 + \sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{n \cdot |\log 1 - \log n|} = \\ &= \sin 1 \cdot \cos 1 + \sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{n \cdot |0 - \log n|} = \sin 1 \cdot \cos 1 + \sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{n \cdot \log n} \end{aligned}$$

Ponieważ składnik $\sin 1 \cdot \cos 1$ nie wpływa na zbieżność szeregu oraz szereg $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{n \cdot \log n}$ jest rozbieżny (na podstawie zadania 3.13), więc na mocy kryterium porównawczego szereg dany w zadaniu jest rozbieżny.